

Det är en myt att man ska blöda vid första samlaget, men det är jättemånga som tror det än i dag, konstaterar gynekolog Lena Marions.

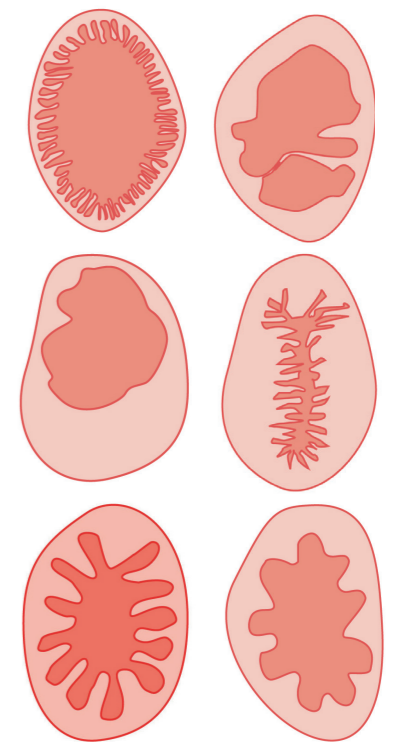

FOTO: MANUELA HOEFER / CORBIS / SCANPIX

Ovan några exempel på hur slidkranse kan se ut hos olika kvinnor.

ILLUSTRATION: RFSU

Dags att avliva myten om **MÖDOMSHINNAN**

Länge var blod på lakanet, morgonen efter bröllopsnatten, det självklara beviset på att den nyblivna bruden varit oskuld fram till bröllopet. Så var det här i Sverige, och så är det fortfarande i många kulturer i världen. Men det är helt fel. Det är dags att spräcka myten om mödomshinnan.

TEXT: FREDRIK HEDLUND

Blodet på lakanet skulle vara ett bevis på att mödomshinnan varit intakt fram till bröllopet och sedan spräcktes under natten. Men detta är, och har alltid varit, ett rent påhitt.

– Det finns ingen mödomshinna, om

man med det menar en hinna som täcker hela slidöppningen. Det skulle ju inte gå eftersom då skulle man inte kunna menstruera, säger Lena Marions, överläkare vid kvinnokliniken, Karolinska universitetssjukhuset i Solna.

– Det som finns är en slemhinna som sitter som en krans runt själva slidöppningen, vi kallar den för slidkranse. Det är som slemhinneveck som ser väldigt olika ut beroende på individ och ålder. Hos en del, företrädesvis mycket unga kvinnor, kan slemhinnan ta upp

Lena Marions

en större del av slidöppningen, medan det hos andra knappt syns något slemhinneveck alls, säger hon.

Att mödomshinnan inte finns har den medicinska vetenskapen vetat länge men inte lyckats föra ut i samhället. – Man har försökt att göra det, men det har varit väldigt mycket kulturellt motstånd eftersom det kanske har funnits ett behov av att styra kvinnors sexualitet, säger Lena Marions.

Det är visserligen sant att vissa kvinnor blöder vid första samlaget, men det är absolut inte någon majoritet. Enligt en relativt nygjord svensk undersökning är det endast var femte kvinna som upplever en blödning första gången.

»Naturen har ju inte konstruerat oss kvinnor så att vi ska vara som några slags inslagna paket som man öppnar.«

– Det innebär att fyra av fem inte blöder, så det är också en myt att man ska blöda vid första samlaget, men det är jättemånga som tror det än i dag, även i Sverige, säger Lena Marions.

Anledningen till att vissa ändå blöder kan vara att det uppstår bristningar i själva slidkranse eller i den omkringliggande vävnaden, enligt Lena Marions.

Hon passar på att avliva ytterligare en myt i detta sammanhang, och det är att det skulle kunna gå att se på slemhinnorna om någon har haft penetrerande sex.

– Det förekommer att unga kvinnor

undersöks inför bröllopet för att man ska se att allt är intakt. Men det går inte att se vid en gynekologisk undersökning, säger hon.

Inte heller är det så att ridning, cykling eller användning av tampong kan förstöra slemhinnorna, vilket många tror.

Att myten om mödomshinnan har kunnat leva så länge beror, enligt Lena Marions, dels på att männen haft ett behov av att kontrollera kvinnornas sexualitet, dels på att kvinnorna har hållit god min i elakt spel.

– I alla tider har kvinnor hittat olika sätt att klara sig ur detta, genom att använda djurblod eller genom att ha små nålar som de sticker sig i underlivet med, det finns massor med trix som folk har använt jättelänge. Man har känt till detta och ändå spelat med, säger hon.

Men i dagens moderna sjukvård orsakar den urgamla mödomsmyten helt nya problem.

– Den har skapat en efterfrågan på

plastikkirurgiska ingrepp som ska återställa något som aldrig har funnits, ingrepp som är helt onödiga, säger hon.

Enligt Lena Marions finns det också privata kliniker i Sverige som utnyttjar detta och genomför operationerna. Men det är svårt att sy i en slemhinna, »som att sy i smör« beskriver hon det, vilket har resulterat i andra lösningar.

– En del försnåvar i stället själva slidöppningen, och det är verkligen att göra något som blir smärtsamt vid samlaget. Det är ju helt fruktansvärt, säger hon.

Lena Marions välkomnar därför SVT:s och RFSU:s aktuella satsning på sexualundervisning i tv och i skolorna. Hon tycker att det är hög tid att spräcka myten om mödomshinnan och sluta skrämja flickor och unga kvinnor med att de kan spricka eller att det går att se om de haft sex före äktenskapet. För så är det inte.

– Naturen har ju inte konstruerat oss kvinnor så att vi ska vara som några slags inslagna paket som man öppnar, säger hon. ■